

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaflcova ulica šte. 5, pritličje. — Telefon šte. 304.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo: Knaflcova ulica šte. 5, I. nadstropje. — Telefon šte. 34.

Vlada ne bo sklicala parlamenta

Izjave ministra Vujičica našemu poročevalcu. — Delo finančnega odbora. — Ministrski predsednik v avdijenci. — Klerikalci in vlada.

— Beograd, 12. januarja. Finančni odbor je na včerajšnji popoldanski seji v načelu sprejel državni proračun za leto 1927/28 in bo danes popoldne začel s specialno debato. Načelna debata ni prinesla nobenih novih momentov ter je bila zaključena z edino pozitivno koncesijo finančnega ministra, ki je izjavil, da umika odredbo čl. 183. finančnega zakona, po kateri bi se privatnopravne zahteve napram državi v bodoče ne smele več iztirjavati sodnim potom in seveda še manj eksekvirati, kar bi bil hud udarec za vse državne dobavitelje.

Danes popoldne je bila v predsedništvu vlade daljša konferenca med predsednikom vlade Nikolo Uzunovićem in ministrom za vere Miloradom Vujičicom. Po konferenci je predsednik vlade odšel na dvor, minister Vujičic pa je izjavil vašemu poročevalcu, da je bila konferenca le informativnega značaja. Minister je dalje izjavil, da se čudi opoziciji, ki zahteva, da se skliče Narodna skupščina še pred 23. januarjem. Večina poslancev je zaposlena z agitacijo in pripravi na volitve. Vlada je izročila Narodni skupščini zakon o izenačenju davkov in za-

kon o vrhovni državni upravi, ki tvori ta poleg državnega proračuna glavno točko vladnega programa. Minister Vujičic je nato opozoril na delo finančnega odbora, ki bo popoldne že otvoril specialno debato o vrhovni državni upravi. Delo finančnega odbora je dokaz, da narodna skupščina ne lenari. — Kdaj se bodo, g. minister, izpopolnila izpraznjena mesta v vladi? Ali je kombinacija s slovenskimi klerikalci še aktualna.

— Izpraznjena mesta se bodo morala zasedla s klerikalci. Zdi se, da se slovenski klerikalci upirajo vstopu v vlado pod vtišom ostalih članov opozicije. Bolj verjetno je, da se bodo izpraznjena mesta izpopolnila iz naših vrst.

Ob 12. se je predsednik vlade Uzunović vrnil z dvora. Na vprašanje vašega poročevalca, kaj lahko izjavi o svoji avdijenci, je odgovoril predsednik vlade:

— Redni referat!

V Narodni skupščini se je dopoldne vršila seja glavnega odbora Davidovičeve stranke. Na seji so razpravljali o raznih internih strankarskih vprašanjih.

Kako nas hoče Italija izolirati

Vzmemirjenje v Beogradu. Zanimanje tujih diplomatov. — Italija snubi Madžarsko z vsemi sredstvi in ji obeta izpolnitev vseh njenih želja. — Madžarska se sme zopet oboroževati.

— Beograd, 12. jan. p. Politična javnost se tudi danes predvsem zanima za dogodke, ki se odvijajo med Madžarsko in Italijo. Časopisje prinaša obširne komentarje o nameravanem potovanju madžarskega ministrskega predsednika grofa Bethlena v Rim, kjer naj bi se sklenila prijateljska pogodba z Italijo. Skoraj vsi listi vidijo v tem veliko nevarnost za Jugoslavijo in ugotavljajo, da je naša zunanja politika doživela tudi tu popoln neuspeh, z druge strani pa naglašajo, da je Italija imela uspeh s svojo politiko, ki gre za tem, da nas izolira in obkoli.

Tudi v diplomatskih krogih se opaža precejšnje vzmemirjenje. V zunanjem ministrstvu se je danes zgledal zopet skoraj ves diplomatski zbor, da se informira o stališču vlade do približevanja Madžarske k Italiji. Pozornost je vzbudilo dejstvo, da je bil pri dr. Periću najdel rumunski poslanik Emandi.

— Budimpešta, 12. januarja. »Pesti Naplo« trdi, da bo predsednik vlade grof Bethlen odpotoval v Rim koncem januarja. Bethlen bo v Rimu dokončal pogajanja o važnih gospodarskih vprašanjih med Italijo in Madžarsko, zlasti vprašanje o izhodu madžarske trgovine na morje.

Listi poročajo, da je italijanski tisk radostno pozdravil Bethlenovo akcijo za zbližanje z Italijo in da se pričakuje čimprej prihod grofa Bethlena v Rim. Italijanski tisk polaga izredno važ-

nost na prihod madžarskega ministra prosvete grofa Klebelsberga. Ki ga je italijanska vlada pozvala, da priredi v Rimu dve predavanji o Madžarski in njeni kulturi. Grof Klebelsberg je odkrit pristal italijanske orijentacije in spada med zaupne osebe grofa Bethlena.

— Dunaj, 12. januarja. V tujakšnih diplomatskih krogih zasledujejo z velikim zanimanjem poročila o potovanju grofa Bethlena v Rim. Splošno se veruje, da bo pri tej priliki grof Bethlen definitivno rešil vprašanja, ki jih je v glavnih oblikih že obdelal madžarski poslanik v Rimu Ivan baron Rudob-Zichy. Najprvo bo sklenjena prijateljska pogodba z Italijo, toda na širši podlagi nego je prijateljska pogodba z Rumunijo. Drugo vprašanje se nanaša na svobodno madžarsko cono na Reki, tretje na vprašanje obnove kraljestva na Madžarskem in četrto na zaroko nadvojvode Albrehta z rumunsko princezino Ileano.

Zanimivo je, da je veleposlaniška konferenca v Parizu zadnje dni dovolila Madžarski, da proizvaja v tvornicah orožja v Györu in Csepelu v polnem obsegu orožje in municijo na račun Rumunije in Italije. Govori se tudi, da je poslaniška konferenca v Parizu ugodila Madžarski tudi v vprašanju rekrutacije tako, da bo Madžarska v enem letu razpolagala z močnimi vojaškimi silami.

Parizu in o pogajanjih med legitimisti in zaupniki Mussolinija glede ponudbe bivši kraljici Ziti. Listi menijo, da bi se bodoči kralj Madžarske ne zadovoljil z madžarsko krono in da bi težil zopet za avstrijsko cesarsko krono.

Nova revolucija v Mehiki

— Newyork, 12. januarja. s. V Mehiki je izbruhnila nova revolucija, ki jo precej resnega značaja. 28letni katolik Carza, ki je bil pobegnil v Zedinjene države, je tam s pomočjo takozvanih »Kolumbovih vitezo« nabral sedstva, da izvede revolucijo. Proglasil se je za predsednika Mehike ter je že prekoračil mejo. Njegov vojaški pomagač je general Arteaga. Preiskava proti škofu Diazu, ki je bil glavni vodja v cerkvenem sporu, je baje dogajala, da podpira Diaz gibanje Carze. Mehikanski policijski organi so škofa aretirali. Vlada je poslala proti vstašem močne čete.

AMNESTIJA V RUMUNJI

— Bukarešta, 22. januarja. Rumunski kralj Ferdinand bo podpisal obsežen ukaz o pomilostitvi na smrt obsojenih. Amnestija bo izdana v zahvalo srečnega ozdravljenja kralja.

ENOLETNA VOJAŠKA SLUŽBA V FRANCJI

— Paris, 11. januarja. Vojni minister je izjavil, da bo Francija uvedla enoletno vojaško službo v najugodnejšem slučaju šele leta 1930.

Tatinska nadloga v Ljubljani postaja neznosna

Prijet šolski tat. — Kdo so njegovi tovariši. — Šolske in druge tatvine se še vedno množijo. — Okradena žena šoferja Mandlja. Ne ve, zakaj se je obesil.

Ze včeraj smo poročali, da so se v zadnjem času sumljivo množile tatvine obleke v ljubljanskih šolskih zavodih. Tekom enega tedna je izginilo kar 9 suknjičev. Policijski si je zamen prizadevala, da izsledijo tatvine, včeraj pa se je možakar slučajno sam vjel. Šolski vodja na Viču, g. Štrukelj, je včeraj popoldne okrog 2. zapazil pred šolskim poslopjem nekega sumljivega neznanca. Vprašal ga je, kaj išče. Nakar mu je neznanec mirno odgovoril, da čaka nekega učitelja ter je tudi navedel njegovo ime. Ko se je g. Štrukelj čez par minut vrnil iz svoje sobe, je zapazil neznanca baš pri izhodu. Pod pazduho je nosil večji zavitek, ki ga prej ni imel. G. Štrukelj je stopil za njim ter ga vprašal, kaj nosi. Neznanec sprva ni hotel povedati, končno pa je na energično zahtevo odprl zavoj. Pokazal so se kar trije plašči, ki jih je bil izmaknil v šolskem posloju. G. Štrukelj je neznanca pozval, naj mu sledi na policijo. Nekaj časa je tat mirno stopal ob njegovi strani, nenadoma pa je zavrgel zavitek ter začel bežati. G. Štrukelj ga je zasledoval skupno z nekaterimi pasanti, ki so opazovali ves prizor. Posrečilo se jim je, da so ga ujeli v Rožni dolini ter izročili stražniku, ki ga je odvedel na policijo. Tam je priznal, da se piše Janez Strgar, doma iz Rudnika pri Ljubljani. Vse tatvine, izvršene v prejšnjih dneh, odločno zanika, priznava le zadnjo, pri kateri so ga zalotili. Zanimivo je, da so bile samo tekom včerajšnjega dne izvršene še štiri tatvine, in sicer na gimnaziji, na realki in v ljudski šoli v Mostah. Na realki je bila tatvina izvršena med 11. in 12. uro in ukraden iz garderobe plašč dijakinje Nade Lampert. Na gimnaziji je izginil plašč dijakice Antona Čeha, v šoli v Mostah pa trije suknjiči. Policijski smi, da ima Strgar še več pomagačev. Danes dopoldne so ga ves dan zasledovali, vendar pa vztrajno zanika vse ostale tatvine. Ukradene obleke doslej niso mogli nikjer najti. Zeleti je, da se policiji posreči, da izsledijo celo bando in tudi vso ukradeno obleko.

Nesreča nikoli ne pride sama. To je izkusila tudi Amalija Mandelj, žena šoferja Mandlja, ki je bil radi pošne tatvine aretiran in oddan v sodno zapore. Dne 9. t. m. je bila namreč Mandljeva »povabljenca« na policijo k zaslišanju. Med tem časom pa ji je doslej še neznan tat izmaknil iz pre-

dala 219 Din gotovine, zadnji denar, ki ga je imela. Tat si je pač mislil: Ti drugimi, jaz pa tebi!

Tatvine se v zadnjem času v mestu sploh sumljivo množijo. Tatovi se pred vsem intenzivirajo za zimске suknje in perilo. Včeraj je bil izvršen v Linhartovi ulici vlom v spalnico trgovca Ivana Sedlarja. Tat je odprl sobo s ponarejenim ključem in nato skušal vlomiti majhen kovček, ki se nahaja v sobi. Ključavnica pa se ni vdala. Pozneje se je spravil nad pisalno mizo, v kateri je bilo shranjenih 7000 Din. Skušal je dvigniti gorajo ploščo. Svojega posla pa ni opravil, ker je bil očitno prej pregan. Moral je oditi praznih rok.

Jožef Vizinger je bil včeraj ukraden 400 Din vreden mufl, Jakobu Klementiču pa v neki gostilni 600 Din vredna suknja. — Na Domobranski cesti je neznan zlikovec dne 11. t. m. dopoldne odnesel iz veže skaf namočenega perila, last mesarice Franciske Javornik. Perila je bilo okoli 30 komadov v vrednosti 3000 Din. O storilcu ni nobenega sledu.

Tudi cerkveni tatovi ne mirujejo. Pred dnevi je bil ukraden nabiralnik v cerkvi sv. Jakoba, o čemur smo že poročali; včeraj pa je izginil nabiralnik pri zadnjem stranskem oltarju stolnice. Nabiralnik je bil vreden 250 Din, koliko pa je bilo v njem denarja, ni znano.

Železničar J. je prišel včeraj precej nakresan domov. Najprej se je spri s svojo materjo, nato pa je izjavil, da se bo obesil. Res je odšel na podstrešje in svojo namero izvršil. Njegova mati, ki je njegov odhod prva opazila, je odšla za njim in je v zadnjem hipu prerezala vrv ter tako preprečila njegovo nakano. Bil je že nezvesten. Danes dopoldne je bil zaslišan na policiji, kjer je izjavil, da sam ne ve, zakaj je to storil.

Na Rimski cesti je včeraj vzbudilo senzacijo nenavadno odkritje. Ko je stranka Marija Miklič, stanujoča v hiši št. 5, stopila iz stanovanja na hodnik, je našla tam večji papirnati zavoj. Pobrala je zavoj in ga odprla. Na svoje začudenje pa je našla v njem okoli 7 mesecev star embrio. Ni se znano, ali gre za predčasn porod ali pa za odpravo ploda. Državno pravdnštvo je uvedlo strogo preiskavo.

Vedno večje žrtve „španske“

Katastrofalen obseg epidemije v Nemčiji. — Ponekod obolele cele vasi. — V zapadni Švici zaprte vse šole in prepovedane so vse prireditve. — Velika umrljivost v Španiji.

— Berlin, 12. januarja. Glasom vesti, ki jih prejema centralni zdravstveni urad iz vseh pokrajin nemške države, je v zadnjih dneh opaziti strahovito razširjenje španske bolezni. Berlinske bolnice so prenapolnjene z bolniki, ki so oboleli na tej bolezni. Strokovnjaki so mnenja, da ne gre za epidemijo v pravem pomenu besede, marveč za sezonska obolenja, ki so se pojavila prvič v letih 1918 in 1922. V Berlinu samem doslej smrtni slučaj niso števeli, tembolj vzmemirljive vesti pa prihajajo iz drugih pokrajin. V Potsdamu so ugotovili dva slučaja prave španske gripe. V Kehlju je bolnica prenapolnjena, tako da so morali bolnike namestiti tudi že po hotelih, ki so jih spremenili v zasilne bolnice. V Kehlju in Strasbourgu so posebno številni smrtni slučaj. Dočim otroci bolezen lahko prestanejo, je umrljivost pri starejših ljudeh zelo velika.

Posebno pa je razširjena bolezen na Badenskem, kjer so obolele cele vasi, tako da so morale oblasti od drugih poslati ljudi, da opravljajo živino in strežijo bolnikom. Skoraj v vsaki hiši je po več bolnikov v postelji. Tudi v Koblenzu in okolici je skoraj vse bolno. Celo na planinah, kjer je bila doslej ta bolezen skoraj popolnoma neznana, so obolele cele vasi. Tudi v Kölnu je bolezen zelo razširjena. Bolniške blagaine so prišle vsled te bolezni v nemalo zadrego, ker bodo kmalu izčrpani vsi fondi za izplačevanje predpisane boleznine. Državne oblasti so podvzele vse mere, da preprečijo nadaljnje razširjenje epidemije. V najbolj prizadete kraje so bili odposlani posebni sanitetni oddelki, ki strežijo bolnikom in skrbje za red.

— Madrid, 12. januarja. V Španiji je izbruhnila epidemija španske gripe. Samo tekom včerajšnjega dne je umrlo

v Madridu samem 125 oseb. V Barceloni je opaziti, da število bolnikov pada. Tudi tam je umrljivost zelo visoka. Skoraj vsak tretji bolnik umre.

— Zeneva, 12. januarja. Radi razširjenja španske bolezni so oblasti zaprle vse šole. Nočni lokali in gledališča smejo biti odprta samo do 11. ure ponoči. Če epidemija ne bo ponehala, bodo oblasti odredile zatvoritev vseh javnih lokalov. Vse plesne in druge slične prireditve so do nadaljnjega zabranjene.

— Pariz, 12. januarja. Iz notranjosti države prihajajo alarmantne vesti o širjenju španske bolezni. V Lyonu je včeraj umrlo 60 oseb, v Marsellu pa 61. Bolezen se širi z veliko naglico tudi na podeželske občine. Bolnice v mestih so skoraj povsod prenapolnjene. V Parizu samem doslej bolezen še ni nastopila epidemično.

Žrebanje razredne loterije

— Beograd, 12. januarja. Včeraj so bili izžrebani sledeči dobitki I. razreda 13. kolo državne razredne loterije:

Srečka št.	90.706 2 krat	200.000
>	95.525 2	80.000
>	65.420 2	60.000
>	118.782 2	40.000
>	21.648 2	30.000
>	88.565 2	20.000
>	99.479 2	10.000
>	110.563 2	10.000
>	43.174, 90.206 in 107.339 po	2 krat 8000.

Sreč. 4669, 12.056, 37.051, 70.751, 94.513 po 2 krat 3000. Razum tega je bilo izžrebanih še 2 krat 1234 dobitkov od 200 do 500 Din.

Prihodnje žrebanje bo 7. februarja.

BOLEZEN DR. RYRAŃA

— Beograd, 12. januarja. Zdravstveno stanje poslanika dr. Rybafa je tudi danes dopoldne neizpremenjeno. Zdravniki upajo, da je kriza prestana in neposredna nevarnost odstranjena.

Požar v vojaškem skladišču v Pragi

V ponedeljek zvečer je izbruhnil v neki delavnici na Višegradu v Pragi požar, ki se je vsled močnega vetra hitro širil in objel tudi poslopje vojaškega skladišča. Kmalu je bil ves objekt v plamenih. Ogromni oblaki dima so pokrili starodavni Višegrad in stanovanecv sosednih hiš se je polastila panika. Kmalu so se zbrali na Višegradu vse praške požarne brambe in oddelki vojaštva. Med množico gledalcev se je razširila vest, da so ogrožene tudi erarične bencinske cisterne. Navzoči poštni minister dr. Nosek je pomiril razburjeno množico z izjavo, da je erar dan pred požarom izpraznil vse posode in da ni nobene nevarnosti, da bi nastala eksplozija.

Ob 10. zvečer se je streha vojaškega skladišča podrla in porušila pod seboj vse strope poslopja. Kmalu je nastalo 5—6 močnih detonacij tako, da so popokale vse šipe na oknih sosednih hiš. Eksplozirale so najbrž posode z bencinom v glavni garaži skladišča. Varnostni organi so takoj odstranili razvodnežne, ker se je bilo bati nadaljnih eksplozij, do katerih pa k sreči ni prišlo. Pač pa so vnele bližnje lesene barake, ki so do tal pogorele. Ob 12. ponoči je gasilstvo požar lokaliziralo, vendar pa je gorelo še včeraj dopoldne, ker gasilci niso imeli na razpolago dovolj vode, da bi požar popolnoma ugasili. Škoda se še ne da oceniti, znala pa je biti okrog 25 poštinih avtomobilov. Človeških žrtve k sreči ni bilo.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA

Efekt. Vojna škoda 353—356, Investicijsko posojilo 83—85, Celjska posojilnica 195—198, Ljubljanska kreditna banka 150—150, Merkantilna banka 99—100, Prva hrvaška štedionica 890—0, Kreditni zavod 170—180, Strojna tovarne in livarne 0—100, Trboveljska prem. družba 370—0, Združene papirnice 120—0, Stavbena družba Ljubljana 55—65, Sešir 104—0.

ZAGREBSKA BORZA

Devize: Dunaj 798.50—801.50, Italija 239.63—238.63, London 275.40—276.20, Newyork ček 56.63—56.83; Praga 167.80—168.60; Curih 10.94—10.97.

INOZEMSKA BORZE

— Curih: Beograd 9.12, Pariz 20.57, Newyork 518.75, London 25.1675, Milan 21.85, Praga 15.35, Dunaj 73.05.
— Trst: Beograd 41.72, London 115.125, Curih 457.50.

Proces Barmat

Največji proces vseh časov.

V torek se je pričel pred berlinskim porotnim sodiščem proces proti bratoma Juliju in Henriku Barmatu, ki sta obtožena, da sta z nerealnimi manipulacijami in zlasti tudi potom podkupovanja za ogromne zneske oskodovala pruski erar in prusko državno banko. Podkupila sta med drugim tudi poštneega ministra dr. Hoffeja, ki se je pozneje, ko je prišla zadeva na dan, sam usmrtil. Z obema Barmatoma je obtožen tudi več drugih sokrivcev. Obtožnica je bila natiskana in obsega 648 kvadratnih strani. Zaslišanih bo več sto strank in cela vrsta izvedencev. Proces je preračunan na devet mesecev in bo bržčas največji, kar jih beležijo sodne kronike civiliziranega sveta.

ČEHI IN MADŽARSKI MONARHISTI

Praga, 12. januarja. Listi objavljajo podrobna poročila o potu grofa Bethlena v Rim. »Československa republika« ugotavlja, da so te vesti povzročile po celi Evropi veliko nezadovoljstvo. Zaenkrat se samo italijanska diplomacija smeje. List pa pristavlja, da bomo videli, kdo se bo poslednji smejal. V praških političnih krogih je izzvala senzacijo vest, o bivanju bivše kraljice Zite v

DANES!

Conrad Veidt

Werner Krauss — Agnes Eszterhazy — Eliza la Porta — Ferd. von Alten in še ostala elita filmskih pravok igra glavne vloge v veleznanimivem filmskem delu slovitega Hanns Heinz Ewersa

— Praški študent —
Človek brez sence

Sijajni uspeh pri včerajšnji premijeri! — Izvrsna igra, — Originalna režija, — Napeto zanimive scene.

Predstave točno ob: 4. pol 6. pol 8. in 9.

Mladini prepovedano! Pri vseh predstavah pomnožen orkester.

Elitni Kino Matica, najuglednejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

Italija vabi in snubi po vrsti vse naše sosedje. — Težaven položaj Rumunije. — Naval na Madžarsko. — Spretna diplomacija lahko situacijo okrene v naš prid.

Slednje besede je izgovoril z nekim skrivnostnim naglasom in videlo se mu je, da ne želi več o stvari razpravljati. Vstal je in prijel Jamesa za roko, ki se je dal vdano odvesti. Zdelo se mu je naravno, da je treba nemudoma nadaljevati z zasledovanjem.

Toda mister Gingle je stopil le par korakov v smeri proti avtomobilu. Naenkrat je obstal, se ozri na nebo, ki se je že začelo temniti, in s spremenjenim glasom je dejal:

